

SATAM'S

मराठी

निबंधमाला

इयत्ता ८वी ते १०वी साठी

माझी मायबोली

इंग्रजी व मराठी माध्यमातील विद्यार्थ्यांना उपयुक्त

निबंधमाला

भाग २

इयत्ता आठवी ते दहावीसाठी उपयुक्त

लेखिका

भारती दिलीप सावंत

बी. एस्सी., एम्. ए.

साटम उद्योग™

www.satamudyogbooks.com

ई-बुक आवृत्ती

प्रकाशक : हेमंत स. साटम

२०३, अमित इंड. इस्टेट, लालबाग, मुंबई-४०० ०१२.

☎ ८१६९९ ८४९२७

लेखिका : सौ. भारती दिलीप सावंत

८०३, प्रथमेश वैभव, पीएमसी बँकेच्या वर, टागोर नगर,

विक्रोळी (पूर्व), मुंबई-४०० ०८३

© सर्व हक्क प्रकाशकाच्या स्वाधीन

● सर्व व्यवहार मुंबई कोर्टाच्या अधिकार क्षेत्रात.

मुद्रक : साटम उद्योग

परेल, मुंबई-४०० ०१२

अनुक्रमणिका

प्रस्तावना ..... चार

वर्णनात्मक निबंध

१ माझी मायबोली	५
२ माझा गाव	७
३ माझी आदर्श शाळा	९
४ माझा देश	११
५ मोर : भारताचा राष्ट्रीय पक्षी	१३
६ मी पाहिलेली जत्रा	१५

कथनात्मक निबंध

७ पहिला पाऊस	१७

शब्दचरित्रात्मक निबंध

८ माझी आजी	१९
९ माझी आई	२१
१० माझे बाबा	२३

आत्मचरित्रात्मक निबंध

११ मी बालमजूर	२५
१२ गृहिणीचे मनोगत	२७
१३ वृक्षाचे आत्मवृत्त	२९
१४ मजुराचे मनोगत	३१
१५ फुलाचे आत्मवृत्त	३३
१६ फाटक्या पुस्तकाचे आत्मवृत्त	३५
१७ सैनिकाचे आत्मवृत्त	३७
१८ पाण्याच्या थेंबाचे आत्मवृत्त	३९

कल्पनात्मक निबंध

१९ मी मुंगी असले तर... ..	४१
२० शिवराय पुन्हा अवतरले तर... ..	४३

२१ जर शाळा बंद पडल्या तर .....
 ४५ |

२२ जर वृत्तपत्र बंद झाले तर .....
 ४७ |

२३ झाडे नसती तर .....
 ४९ |

२४ पाऊस पडला नाही तर... ..
 ५१ |

चरित्रात्मक निबंध

२५ बाबा आमटे	५३
२६ छत्रपती शिवाजी महाराज	५५
२७ माझा आवडता संत	५७

चिंतनात्मक निबंध

२८ माझ्या स्वप्नातील भारत	५९
२९ भ्रष्टाचार : माझी भूमिका	६१
३० पर्यावरण संवर्धन	६३
३१ जलसंवर्धन : काळाची गरज	६६
३२ गाव तेथे ग्रंथालय	६८
३३ महाराष्ट्राची महान परंपरा	७०
३४ राष्ट्रीय एकात्मता : आजची सर्वश्रेष्ठ निकड	७३
३५ अवकाळी पाऊस : एक यक्षप्रश्न ..	७५
३६ यंत्र : शत्रू की मित्र	७७
३७ संतांनी आपल्याला काय दिले ? ..	७९
३८ अंधश्रद्धा - शाप की वरदान	८१
३९ आजची स्त्री स्वतंत्र झाली का ? ..	८३
४० शिक्षक : आदर्श गुरू	८५
४१ गरज : कल्पक नियोजनाची	८७

इतर विषयांवरील निबंध

४२ माझ्या आयुष्यातील आनंदी क्षण ..	८९
४३ माझ्या आयुष्यातील दुःखद क्षण ..	९१

प्रस्तावना

बालमित्रांनो,

मराठी ही आपली मातृभाषा आहे. शालेय स्तरावर आपण मराठी भाषा एक विषय म्हणून शिकतो. यामध्ये पाठ्यपुस्तकाशिवाय निबंधलेखन, कथालेखन, पत्रलेखन, परिच्छेद लेखन तसेच व्याकरण याचा आपल्याला अभ्यास आणि सराव करावा लागतो. परीक्षेत यावर आधारित प्रश्न विचारले जातात. निबंधलेखनात आपण वेगवेगळ्या लेखकांची अवतरणे किंवा कवितेतील ओळी निहून निबंध दर्जेदार करू शकतो. तसेच निबंधात म्हणी आणि वाक्प्रचार यांचाही उपयोग निबंधाची गुणवत्ता वाढवते. यासाठी अवांतर वाचनही करावे लागते. नमुन्यासाठी काही निबंध मी “निबंधमाला भाग दुसरा” या पुस्तकात तुमच्यासारख्या इयत्ता ८वी ते १०वीत शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी लिहिले आहेत. हे निबंध तुम्हाला आवडतील तसेच मार्गदर्शक ठरतील असे वाटते. तसेच परीक्षेतील तुमचे गुण वाढविण्यासाठी सुद्धा उपयोगी होतील.

तुम्हाला परीक्षेत भरघोस यश लाभो ही सदिच्छा.

भारती दिलीप सावंत

बी. एस्सी., एम्. ए.